

Waarom zou je volwassen worden?

College -5

Theo Meereboer & Petra Bolhuis
www.maieutiek.nl

Rousseau 1712- 1778

Maieutiek 2019-najaar

Belang van Rousseau

De mens is van nature goed, maar wordt door de cultuur bedorven.
Vernieuwende soorten tekst;

1. Emile ou De l'éducation 1762 (over het kind)
2. Julie ou La Nouvelle Héloïse (sentimentele roman)
3. Les Confessions of Bekentenissen (persoonlijke autobiografie)

Maieutiek 2019-najaar

Kritiek op de Verlichting

“De mens is vrij geboren, maar overal geketend”
“In de *Verhandeling over de kunsten en wetenschappen* (1749) betwistte hij de basisassumptie van de Verlichting dat cultuur en wetenschap het enige middel tot vooruitgang, en in het bijzonder tot vrijheid zijn. Niet alleen leiden ze niet tot vooruitgang, zo schreef hij, feitelijk maken ze ons tot slaaf. De instrumenten die ze ons ter bevrijding aanreiken, ontpopten zich tot bloemenslingers ter verfraaiing - en verhulling - van de ketenen die ons gevangenhouden.”
(Neiman blz. 49)

Maieutiek 2019-najaar

Rousseau serieuze kritiek

Rousseau 's grootste aanklacht ; Bezit, roem en weelde zijn grootste boosdoeners.
Verskil tussen Rousseau en andere critici op de weelde ;

- Hij neemt zichzelf en zijn kritiek serieus.
- Niks tekst schrijven , geschokte lezers, mooie prijs krijgen en borrel toe. Rousseau wil werkelijk veranderingen doorvoeren en jaagt zo iedereen tegen zich in het harnas.

Maieutiek 2019-najaar

Rousseau's kritiek blijft binnen de Verlichting

Rousseau zoekt een heling van de breuk tussen natuur en rede (blz. 53)

- Zelfstandig leren denken is lastige opgave dus we moeten geen onzin leren aan kinderen.
- Rede van het kind moet ingezet worden waar het verschil kan maken, dus geen infantiele keuzes, maar oefenen op het scherpst van de snede.

Maieutiek 2019-najaar

Opvoedtips van Rousseau

- Kind moet gezoogd worden door de moeder (dus geen min) en moet zich vuil mogen maken bij het spelen.
- Rousseau is dol op boeken, maar wil niet dat ze zijn kind verpesten. (boeken zijn een neerslag van de cultuur waar we vanaf willen)
- De volwassene mag ook niet ingaan op het huilen van het kind, want dan leert het kind manipuleren.

Maieutiek 2019-najaar

Mensbeeld van Rousseau

- De mens was een edele wilde tot hij, genoodzaakt door de natuur, in groepen in nederzettingen ging leven. Dan komen cultuur en seksualiteit tegelijkertijd op.
- Waar voor anderen religie en de genade Gods moet zorgen voor een verlossing uit de natuurlijke toestand is het bij Rousseau lichamelijke liefde. Niet gek dat er nogal wat kritiek op hem was in die tijd.
- De man is het onderwerp van de opvoeding en zal vrijheid verwerven, de vrouw krijgt ook een speciale opvoeding en moet zich onderwerpen aan haar man.

Maieutiek 2019-najaar

Kritiek op de criticus

- 'Walk your talk!' en aanwijzen van pathologieën bij Rousseau.
- Rousseau zelf voorziet alle kritiek, en stelt dat als er een kloof is tussen theorie en leven, hij toch zijn theorie wil volgen.

Maieutiek 2019-najaar

Probleem van volwassen worden

Neiman beschrijft dat het punt is dat we kinderen leren omgaan met een niet perfecte wereld waar onrecht is en disharmonie, maar dat we wel willen dat ze het blijven opmerken.

Emile mag geen onrechtvaardigheid ervaren, maar als het zich dan voordoet moet hij zich er tegen kunnen verzetten. Maar wat als hij dat niet kan? Grote probleem dat Rousseau blootlegt is het verschil tussen 'zijn' en 'behoren'.

Wat als je kinderen opvoedt voor een betere wereld, maar ze leven daar niet in?

Maieutiek 2019-najaar

